

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 60 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, ponedeljek 18. novembra 1940

Cena posamezni številki din 150

K ustanovitvi gospodarskega sveta

Na pobudo predsednika vlade g. Dragiša Cvetkovića bo 24. ali 25. t. m. v Beogradu nova konferenca predsednika vlade z zastopniki našega gospodarstva. To pot bi se udeležili konference vsi predsedniki in tajniki zbornic. Na dnevnem redu te konference je tudi predlog o ustanovitvi gospodarskega sveta, ki naj bi bil izhodišče za sodelovanje gospodarskih in vladnih krogov v vseh važnih gospodarskih in finančnih vprašanjih.

Ustanovitev gospodarskega sveta je bila že davno nujna in na tem mestu smo leta in leta opozarjali na nujno potrebo ustanovitve gospodarskega sveta. Vse je tudi že kazalo na to, da bo gospodarski svet tudi ustanovljen, ker je njegovo ustanovitev določala ne samo nova ustava, temveč je bil tudi sprejet zakon o ustanovitvi gospodarskega sveta. Navzlic temu gospodarski svet ni bil ustanovljen in misel gospodarskega sveta je ostala neuresničena, čeprav so medtem potisnili dogodki gospodarska vprašanja na prvo mesto in je bila ustanovitev gospodarskega sveta tembolj potrebna.

Čeprav je sedanja ustanovitev gospodarskega sveta zelo pozna, je pa vendar še bolje, da se ustanovi gospodarski svet vsaj sedaj ob zadnji uri, kakor pa da se sploh ne ustanovi. Razmere, kakršne preživljamo danes, to potrebo živo potrjujejo. Enotnost državnega gospodarskega ozemlja se z mnogimi ustanovami, katerim so podeljene monopolne pravice, nevarno slabi, poleg tega pa je vprašanje cen, preskrbe prebivalstva in pravilne razdelitve blaga postalo že tako pereče, da je bolj krepka in enotna organiziranost gospodarstva že neodločljiva. Nikakor ni mogoče doseči zadovoljive rešitve vseh težkih aktualnih gospodarskih vprašanj, če ne bo gospodarstvo dobro organizirano in če se ne doseže čim intenzivnejše sodelovanje zasebne iniciative in državnih oblasti ter ustanov.

Kajti tudi to se je med tem časom izkazalo, da s samim dekretiranjem uredb, naredb in pravilnikov ni mogoče doseči zboljšanja. Naj se nekateri birokrati še tako upirajo sodelovanju z zasebno iniciativo, vendar brez njene aktivne podpore ne gre. Zadoštuje, če v podkrepitev te trditve samo spomnimo na neverjetno namero, da se predpiše obvezno mešanje koruzne in krušne moke. Kakšne usodne posledice bi nastale iz te nepremišljene, ignorantske in neoprostljive lahkomišljene namere, so zadosti jasno povedali strokovnjaki, katerih uničujočo obsodbo smo v »Trgovskem listu« tudi objavili.

Ze samo ta primer dovolj močno dokazuje, da je sodelovanje gospodarskih krogov vsakega premišljenega in načrtnega gospodarskega dela. Kakor hitro pa je padla odločitev, da se to sodelovanje izvede, je morala pasti tudi odločitev o ustanovitvi gospodarskega sveta, oziroma o centralni gospodarski ustanovi, ki bo združevala vse gospodarske organizacije, da bi te čimbolj konstruktivno sodelovale pri urejanju našega gospodarstva.

S tem pa nastaja novo vprašanje, kako naj bo sestavljen gospodarski svet, da bo v resnici reprezentiral gospodarske kroge. Pri količkaj objektivnem preudarku tudi o tem ne more biti nobenega dvoma. Formalno je sicer za današnje čase oprostljivo, če se člani gospodarskega sveta imenujejo, toda imenovati se smejo samo iz vrst onih naših gospodarskih ljudi,

ki dejansko uživajo zaupanje gospodarskih organizacij in ki so s svojim javnim ter zasebnim delom dokazali, da je njih mesto v gospodarskem svetu. V ta svet je treba poklicati močne in izkušene moke, ki znajo braniti stvar, ki jo smatrajo za pravilno, ki morejo z vsem svojim dosedanjim delom dokazati, da bodo sodelovali kot moške, ne pa le kot kimavci.

Gospodarskemu svetu je potrebna močna avtoriteta, zato pa je tudi vprašanje njegove sestave odločilne važnosti. Temu vprašanju se mora zato posvetiti vsaj takšna pažnja ko ustanovitvi gospodarskega sveta samega in potem moremo biti prepričani, da bo delo gospodarskega sveta dalo res to, kar pričakujeta od njega vse naše gospodarstvo in vsa država.

Zato je samo eno stališče pravilno, da je dnevna tržna cena podlaga za določanje prodajne cene. K osnovni dnevni ceni pa se morajo pribiti stroški režije in zaslužka in s tem je določena dnevna prodajna cena. K režijskim stroškom pa se morajo vštetiti stroški nabave, t. j. prevozniki stroški v trgovino, carine, ev. provizija za nabavo blaga, vse davščine, nadalje vsi drugi režijski stroški kakor plače nameščencev, stroški za lokal itd. Ti stroški se morajo določiti s splošnim odstotkom, ki pa se mora ozirati tudi na krajevne razmere ter na posebne izdatke, ki jih ima kateri trgovec.

Če pa se tako ne bo postopalo, se bo špekulacija silno razvila ter popolnoma izrinila legalno trgovino, ker bodo špekulanti samo čakali, kdaj bodo legalni trgovci likvidirali svoje obrate, da od njih odkupijo vse blago in ga potem takoj odprodajo z velikim dobičkom, ne da bi za ta denar nakupili novo blago.

Trg bo na ta način brez blaga, pomanjkanje blaga bo naraslo in s tem tudi cene. Tako ni niti v interesu potrošnikov, če se določa kot podlaga nabavna cena. Po napačnih načelih se ne sme voditi gospodarstvo in napačna načela ne morejo prinesli koristi celoti. Zato pa mora zmagati zdravo gospodarsko načelo, da se morejo pravilno kalkulirati prodajne cene le na podlagi dnevnih tržnih cen.

Pravilna kalkulacija cen je mogoča samo na podlagi dnevnih tržnih cen

Ze v več člankih smo dokazali, da je popolnoma napačno načelo, da se določa prodajna cena blaga na podlagi nabavne cene. To načelo mora nujno voditi k propadu trgovine, ker brezobzirno zmanjšuje substanco v trgovinah. Vprašanje pravilne kalkulacije cen je danes osnovno vprašanje, je naravnost eksistenčno vprašanje trgovine in zato morajo trgovci, a tudi vsi drugi gospodarski ljudje, z vso odločnostjo vztrajati v svoji zahtevi, da je odločilna za določanje prodajne cene samo dnevna tržna cena. Dokler to načelo ne prodre na vsej črti, tako dolgo tudi moramo ponavljati to temeljno zahtevo in zato dodajamo svojim prejšnjim izvajanjem še nove dokaze, da morejo biti samo dnevne tržne cene odločilne za določevanje prodajnih cen. Ko trgovci branijo s to zahtevo svoje interese, pa branijo istočasno tudi slovensko gospodarstvo. Kajti slovenski trgovci so oni najmočnejši del slovenskega gospodarstva, ki od nekdanj največ materialno daje narodni zajednici in ki plačuje največji narodni davek. Vse slovensko narodno gospodarstvo bi bilo vidno oslabiljeno, če bi propadli slovenski trgovci.

Trgovci se dobro zavedajo vse teže sedanje situacije in tudi vedo, da mora danes vsakdo nekaj žrtvovati za celoto. Zato so tudi njih zahteve omejene in zato ne zahtevajo nič drugega, kakor da ohranijo količino blaga, ki ga imajo v trgovinah. Zdravo gospodarsko načelo sicer zahteva, da vsak gospodar poveča svoje premoženje, da mu njegovo delo donaja nekaj dobiček. Trgovec danes niti tega ne zahteva več in je pripravljen odpovedati se tudi čistemu dobičku, če doseže vsaj to, da more za denar, ki ga je dobil za prodano blago, nabaviti isto količino enakovrednega blaga. Manj pa res ne more zahtevati. Po načelih dobrega gospodarstva bi moral dobiti nekaj več, ker moral bi si ustvarjati tudi neko rezervo, da ga ne zlomi oni čas, ko bodo začele cene padati. Pa ne glede na to, mora imeti vsako podjetje neko rezervo, ker brez nje more podjetje uničiti tudi najmanjša nezgoda. Zahteva, da dobi trgovec za prodano blago toliko, kolikor velja novo, ki ga kupi, je zato minimalna zahteva, ki že ni več v soglasju z dobrim gospodarstvom. Toda kakor rečeno, ta minimalna cena je žrtev trgovstva v korist celote zaradi današnjih izrednih časov.

Pri nas se določajo cene tako, kakor da bi živeli v normalnih časih. Ne upoštevajo se, da cene stalno skačejo in da se neprestano dvigajo. Kako nemogoče razmere nastajajo zaradi tega, naj pokaže nekaj primerov. Trgovec je na primer nabavil 100 kg moke po 5 din

za kg. To moko prodaja po 5-25 din. Za vseh prodanih 100 kg bi torej dobil 525 din in bi mogel kupiti, če ostanejo cene neizpremenjene, novih 100 kg moke in še bi mu ostalo 25 din kot njegov kosmat dohodek. Dobil bi torej za svoje blago polno protivrednost v denarju. Toda cene se dvigajo in cena moke je bila medtem zvišana od oblasti na 8-35 din. To pa pomeni, da bo mogel trgovec za znesek 525 din nabaviti samo 64 kg iste moke, da je torej dobil za prodano moko 36 kg moke manj, da je torej 36% v denarju konsevriane protivrednosti za vedno izgubljen.

Drug primer: Manufakturst ima v zalogi večjo količino tekstilnega blaga, ki ga je nabavil po 10 din za meter. To blago je prodal v nadrobni prodaji po 12-50 din, kar je v skladu z dovoljenim meščanskim dobičkom. Dočim pa on prodaja to blago po 12-50 din, se prodaja v veletrgovini to blago že po 18 din meter. Če hoče sedaj kupiti za denar, ki ga je dobil za svojih 1000 metrov blaga, novo blago, bo dobil dejansko samo 694 metrov. Njegovo skladišče se je občutno zmanjšalo, vrednost njegovega denarja pa se ni povečala.

Dogoditi pa se more tudi to, kar se je tudi dogajalo, da pride n. pr. k trgovcu kupec iz druge banovine, kjer cena blagu še ni maksimirana ali pa je že maksimirana po novi prodajni ceni. Ta kupec bo torej odkupil od našega trgovca blago ter pri prodaji veliko zaslužil, dočim bo naš trgovec na izgubi. More se dogoditi celo to, da mu kupec ponudi čez čas isto blago, ki ga je kupil pri njem, po znatno višji ceni.

Ti primeri dokazujejo, da je edina prava kalkulacija na podlagi dnevnih tržnih cen. Če pri nas tega načela ne bomo upoštevali, bo naša slovenska trgovina neizogibno propadla, njeno mesto pa bo zavzela druga trgovina. Vso našo narodno zajednico bo s tem zadel usoden udarec. Tega pa bodo posebno težko občutili tudi naše samouprave, ker bodo njih dohodki silno padli. Če trgovina nima eksistenčne možnosti v enem kraju, se seli v drug kraj. Če ne bo imela obstojnih pogojev v Sloveniji, se bo preselila v drugo banovino. Isto velja tudi za industrijo. Nikdar se na to ne bi smelo pozabiti.

Edina možna kalkulacija je na podlagi dnevnih tržnih cen in ta kalkulacija se tudi vsem drugim gospodarskim stanovom priznava.

Če bi n. pr. trgovec za svoje prodano blago dobil 100.000 din in za teh 100.000 din kupil parcelo, kar bi mogel storiti in kar je dovoljeno, bi mogel to parcelo prodati za mnogo višjo vsoto ter bi dobil zanjo 300.000 din in morada tudi več. Brez vsega bi torej

smel zaslužiti 200.000 din, če bi naložil svoj denar v nepremičnino. Če pa naloži svoj denar v blago, da vodi še naprej trgovino, pa ne sme nič zaslužiti, sme dobiti za blago samo 100.000 din. Ali se ne pravi to, propagirati špekulacijo z nepremičninami?

A primer z Narodno banko! Cena, po kateri je lani plačevala Narodna banka zlato, je čisto druga kakor je cena, po kateri plačuje danes. Ta današnja cena pa je dnevna tržna cena.

Kmetovalec, ki je pred enim letom kupil konja za 1500 din, ga proda letos za 5000 din, ker drugače tudi delati ne more. Za din 1500 ne more danes kupiti konja in če ga proda za 5000 din, je konj tudi v resnici toliko vreden.

Vsi prodajajo torej samo po dnevni tržni ceni. Edino trgovec naj prodaja po nabavni ceni. To je čisto nemogoče stališče.

Onerozni izdatki so odbitne postavke

Pri določanju davčne osnove za pridobnino

»Finansijski glasnik« je objavil v svoji novembrski številki zanimiv članek o odbijanju osebnih in oneroznih izdatkov pri določanju davčne osnove za pridobnino. Ker je članek važen za slehernega davkoplačevalca, objavljamo njegove glavne misli.

Izhodišče članka je določba 2. odstavka čl. 53. zakona o neposrednih davkih, ki je bila dodana čl. 53. z davčno novelo z dne 30. marea. Ta določba se glasi:

»Če davčni zavezanec sam vodi obrat, podjetje ali poklic, se mu odbije od davčne osnove na ime osebnih oneroznih izdatkov za vodstvo posla 6%, a največ 60 tisoč din. Če ima davčni zavezanec več obratov, podjetij ali poklicev, ki predstavljajo posebne davčne objekte, se upošteva ta odbitek samo pri onem poslovanju, ki ga sam osebno vodi, če pa se to poslovanje ne more ugotoviti, velja to za gospodarsko najmočnejše podjetje. Določbe tega odstavka se ne uporabljajo, kadar se davek določi v kazenskem postopku.«

Ta določba se tolmači na več načinov. Prvo vprašnje je, ali se odstotek 6% na ime osebnih oneroznih izdatkov prizna vsem davčnim zavezancem pridobnine, ali pa samo onim, ki morajo po členu 53.a zakona voditi poslovne knjige.

Preden se odgovori na to vprašanje, treba pripomniti, da zakon o neposrednih davkih do citirane davčne novele (z dne 30. marca 1940) sploh ni priznaval nobenih izdatkov, ki so se nanašali na lastnika obrata, podjetja ali po-

klica. Ta odločba je ostala še nadalje v veljavi, vendar pa je zakonodavec indirektno paraliziral njeno ostrino, t. j. določb čl. 55. ter dal možnost, da se davčnemu zavezancu vendarle priznava 6% na ime osebnih oneroznih izdatkov kot odbitna postavka pod pogojem, da sam osebno vodi obrat, podjetje ali poklic in z omejitvijo, da ta postavka ne sme presegati 60.000 din.

Nekateri so trdili, da velja ta odbitek samo za one, ki vodijo knjige, ker imajo ti tudi večje režijske stroške in je zato zakonodavec mislil tudi samo nanje. To mnenje pa v zakonu nikakor ni utemeljeno ter gre pravica odbitka vsem davčnim zavezancem pridobnine brez razlike. Če bi zakonodavec mislil samo na davčne zavezance po čl. 53.a, bi to v tem členu tudi navedel. Toda nova določba je dodana ravno čl. 53., ki govori o občnih dohodkih, ki torej velja za vse dohodke. Kot pogoj pa je postavil zakonodavec samo, da davčni zavezanec osebno vodi obrat ali osebno izvršuje svoj poklic. Razume pa se, da odbitek oneroznih osebnih izdatkov velja, če ima davčni zavezanec več podjetij, samo za eno podjetje. Tudi ta določba dokazuje, da velja odbitnost 6% na ime osebnih oneroznih izdatkov za vse davčne zavezance pridobnine in ne samo za knjigase. Kajti po čl. 53.a zakona tvorijo vsa podjetja in vsi obrati davčnega zavezanca en davčni objekt, v uvodoma citirani določbi (2. odst. čl. 53.) pa se omenjajo obrati davčnega zavezanca kot po-

sebnih davčnih objektih in je zato jasno, da takšen davčni zavezanec ne more biti oni iz čl. 53.a in da torej velja ugodnost odbitnosti osebnih izdatkov v višini do 60.000 din za vse davčne zavezance in torej tudi za one, katerim se določa davčna osnova po svobodni presoji davčnega odbora.

Iz teh navedb je jasno, da je navedeni odbitek samo beneficija davčnim zavezancem, ki naj služi za ublažitev zvišane davčne stopnje. Zato se tudi ne zahteva, da je davčni zavezanec v resnici imel te izdatke, temveč se ti samo ne priznavajo za več ko 60.000 din. Da je ta ugodnost v resnici beneficija, se vidi tudi iz tega, da se po določbah čl. 55. toč. 3. in 5. še nadalje ne priznavajo kot odbitne postavke delovna sila rodbinskih članov davčnega zavezanca, stroški za gospodinjstvo itd. ter se ti izdatki še nadalje ne priznavajo kot režijski. Nasprotno pa se potni stroški davčnega zavezanca in drugi stroški oneroznega značaja, ki so potrebni za doseg čiste dobička, upoštevajo, v kolikor jih davčni zavezanec dokaže, in sicer tudi poleg odbitka 6% po uvodoma citirani določbi.

Davčni zavezanci naj zato, če davčni odbor pri določitvi davčne osnove za pridobnino ni upošteval 6% ali skupno do 60.000 din na ime osebnih oneroznih izdatkov, vložijo pritožbo na reklamacijski odbor, ker imajo, kakor iz izvajanja »Financijskega glasnika« jasno izvira, popolno pravico, da se ti izdatki odbijejo od njih davčne osnove.

† Engelbert Franchetti

V Ljubljani je umrl po daljši bolezni brivski mojster Engelbert Franchetti, star skoraj 70 let.

Pokojnik je bil dolgo vrsto let eden najbolj vidnih in tudi uspešnih zastopnikov ljubljanskega obrtništva. V Zbornici za TOI je kot zbornični svetnik celo vrsto let deloval za napredek slovenskega obrtništva in gospodarstva. Dolgo let je deloval tudi v ljubljanskem občinskem svetu in v ljubljanskih denarnih zavodih. Bil je soustanovitelj Kreditnega društva Mestne hranilnice ljubljanske in Obrtne banke. Tudi v drugih gospodarskih ustanovah je z uspehom sodeloval. Posebno velika pa je bila njegova aktivnost v obrtniških združenjih. Pomagal je pri ustanovitvi mnogih obrtnih združenj, zlasti pa je mnogo pripomogel k ustanovitvi Zveze obrtnih društev. Pri vsem tem velikem delu za javnost in splošna gospodarska vprašanja pa je še našel čas, da se je posvetil za vso skrbjo svoji stroki in svojemu podjetju, ki ga je dvignil med vodilne brivske salone v Ljubljani.

Zasluznemu obrtniškiemu voditelju in gospodarskemu ter narodnemu delavcu bodi ohranjen lep spomin!

Novinarji za siromašne srednješolce

Svoj letošnji prvodecembrski koncert, katerega program bo v celoti izvajala ljubljanska filharmonija, so namenili slovenski novinarji za pomoč siromašnim dijakom ljubljanskih srednjih šol v najtežjih zimskih mesecih. Da bi bila ta pomoč čim izdatnejša, so se obrnili na razne dobrotnike s prošnjo za prispevke v ta dobrodelni namen. Ob tej priliki opozarjamo na to, da so samo poklieni novinarji, članj novinarske stanovske organizacije upravičeni pobirati prostovoljne prispevke in oglaševati koncertni program.

Uradni dan Zbornice za TOI

v Ptuj bo prihodnji teden v četrtek, 21. t. m. dopoldne v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj.

Manufaktorne veletrgovine v Ljubljani

bodo ustavile obratovanje, če se ne upoštevajo njih zahteve

Ponos Ljubljane in eden zelo pomembnih virov njenih dohodkov je bila včasih njena manufaktorna veletrgovina, danes pa je na tem, da bo te veletrgovine sploh konec. Razmere so namreč postale takšne, da pomeni veletrgovina z manufakturo danes gladko in veliko izgubo, ker ji je birokratična kratkovidnost dopustila tako nizek zaslužek, da se z njim ne morejo kriti niti režijski stroški, na drugi strani pa se je tako bogato obdarila z davki, da je njena nadaljnja eksistenca nemogoča. Če ne bo v zadnjem hipu zmagala na pristojnih mestih uvidevnost, potem bo Ljubljana izgubila veletrgovino z manufakturo in postala res prava dolga vas.

V podkrepitve teh izjav naj navedemo nekaj odstavkov iz spomenice, ki jo je v imenu veletrgovcev manufakturistov naslovlila Zveza trgovskih združenj na g. bana.

Bruto-zaslužek za prodajo manufakturnega blaga na debelo, ki ga dovoljuje po navodilih Urada za kontrolo cen v Beogradu referat za kontrolo cen pri banki upravi v Ljubljani, ne zadostuje niti za kritje režijskih stroškov, kar more v kratkem povzročiti težke posledice za preskrbo prebivalstva, zlasti revnejših stanov.

Referat za kontrolo cen dovoljuje 6% bruto-zaslužka za prodajo molinosa, platna in gradla ter 10% za prodajo cica, flanele in porhanta. V prvih dveh odločbah o odobritvi cen (VIII K 473 in 900) se je referat poslužil pravice, ki jo ima banska uprava, ter je izjemoma povečal bruto-zaslužek za 2% do 3%, ker ta povečani bruto-zaslužek ustreza režijski trgovini, a še vedno zaostaja za bruto-zaslužkom, ki ga je imela ta trgovina pred začetkom vojne. V nadaljnjih dveh odločbah (VIII K št. 1304 in 1471) referat ni več odobril tega splošnega dodatka 2 do 3%.

Odstotek bruto-zaslužka, ki ga dovoljuje Urad za kontrolo cen v Beogradu pri prodaji manufakturnega blaga, za dravsko banovino ne zadostuje. Režijski stroški manufakturne trgovine na debelo so v dravski banovini mnogo višji kot n. pr. v Beogradu. Davčne dajatve so v dravski banovini povprečno mnogo večje zaradi večjih samoupravnih davščin, strožje odmere in strožje izterjave davkov. Skoro vsi trgovci z manufakturo na debelo bodo plačali letos 100 do 150% več davka ko v lanskem letu. Socialne dajatve so v dravski banovini prav tako največje. Druge banovine minimalnih mezd za trgovsko in ostalo višje pomožno osebje še nimajo, niti nimajo tako visokih minimalnih mezd za nekvalificirane delavce.

Davčna uprava v Ljubljani priznava trgovcem z manufakturo na debelo po strogi preiskavi 11 do 13% režijskih stroškov od letnega prometa. Režijski stroški so sicer v resnici še precej višji. Dalje računava davčna uprava kot enoletni čisti dohodek trgovine z manufakturo na debelo 3% letnega prometa. A še ta čisti dohodek je kosmati dohodek, zmanjšan samo za odbitek, ki jih priznava člen 54. zakona o neposrednih davkih in ki znašajo po oceni davčne uprave 11 do 13% letnega prometa. Kako naj sedaj prodaja trgovec blago s 6% ali 10% bruto zaslužka? Popolnoma jasno je, da mora prodajati v izgubo.

Na intervencijo je referat za kontrolo cen pri kr. banki upravi sporočil, da more trgovec z manufakturo na debelo zaslužiti pri nekontroliranem blagu toliko več, kolikor je na izgubi pri kontroli-

ranem blagu. To pojasnilo Urada pa ne drži. Število kontroliranih predmetov manufakture je znašalo namreč do 1. novembra t. l. približno 60%, sedaj pa znaša 95% vseh predmetov, ki jih naši trgovci z manufakturo na debelo prodajajo. Zaslužek, katerega naj bi za kritje izgube iskali pri nekontroliranem blagu, bi moral biti tako velik, da bi prekoračil po čl. 8. uredbe o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije dovoljeni običajni trgovski zaslužek.

Upoštevati je še treba, da je danes blagovni promet zaradi pomanjkanja blaga mnogo manjši. Trgovci dobe iz tovarn čisto le 1/4 do 1/2 svojih prejšnjih količin. A še za te količine se je treba boriti; treba je večkratnih brzojav in večkratnih osebnih obiskov v tovarni, da blago sploh dobe. To povečava seveda tudi režijske stroške. Ob manjšem prometu manjši bruto-zaslužek nujno vodi do izgube premoženja.

Zveza pripominja, da se v drugih banovinah ne drže predpisov Urada za kontrolo cen v Beogradu. Tako se v Zagrebu dovoljuje 15% bruto-zaslužek pri prodaji na debelo belega in surovega blaga ter cenejših vrst cica, delena in kretona; za boljše vrste cica, kretona in delena ter za porhante in hlačevino pa celo 20% bruto-zaslužek. Manj ko 15% bruto-zaslužka se pa sploh ne dovoljuje.

Razen tega se v Zagrebu prodaja le proti neto-plačilu in je kasa-skonto ukinjen. Po odločbah našega referata za kontrolo cen pa mora veletrgovec dati skonto odjemalcu vselej, če ga tudi sam dobi od tovarne. Ker se pa skonto daje od prodajne cene, daje trgovec na debelo v dravski banovini skonto tudi od trošarine, prevoznine, prometnega davka, carine, carinskih stroškov, da celo od dovoljenega bruto-zaslužka, torej od vseh pribitkov na nabavno ceno, kar je znatno več, kakor je na skonto prejel od tovarne, tako da nima niti teh 6 oziroma 10% bruto-zaslužka.

Politične vesti

Bolgarski poslanik v Londonu Momčilov je izjavil zastopniku Reuterja, da je pooblaščen demantirati vse vesti o mobilizaciji na Bolgarskem.

Boji na grško-italijanski fronti zavzemajo vedno večji obseg. Še vedno pa dobivajo tako Italijani ko Grki nova ojačenja. Glavni boj se vodi sedaj za Korčo, ki je bila vse te dni močno bombardirana od Grkov in kjer so samo še zadnje straže Italijanov. Angleška letala močno podpirajo grško vojsko. Poročila z jugoslovanske meje pravijo med drugim, da je prišlo tudi do bojev na nož.

V Innsbrucku sta se sestala šef nemškega gen. štaba maršal Keitel in šef italijanskega gen. štaba maršal Badoglio s svojim spremstvom. Posvetovala sta se o ustanovitvi skupnega vojnega vodstva. Kakor se poroča, sta govorila tudi o položaju na grškem bojišču.

Španski zunanji minister Suñer je odpoval v Pariz, kjer se bo sestel z nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom. Bajje gre za skupno sodelovanje nemških in španskih čet pri napadu na Gibraltar, ki ga napovedujejo ameriški listi.

Španski zun. minister Suñer odpočuje iz Pariza v Berlin, kjer bo sprejet od kanclerja Hitlerja ter zun. ministra v Ribbentropa, katerim bo poročal o bodoči španski zunanji politiki. V Berlinu se govori, da pride v Berlin tudi grof Ciano, nakar bi se sestali vsi trije zunanji ministri. V Berlinu se nadalje govori, da so nemško-francoska pogajanja napredovala že tako daleč, da ni izključeno, da bi prišel v Berlin tudi Laval. Slednja vest pa ni posebno verjetna.

Posledice te zgrešene politike kontroliranja cen so se že pokazale, ko je v dravski banovini zmanjkalo najcenejših vrst belega blaga, zlasti molinosa, ker ga niti tovarne, niti trgovci z manufakturo na debelo ne morejo prodajati v izgubo. Po ukinitvi dodatnega 2 do 3% bruto-zaslužka pa so trgovci z manufakturnim blagom prisiljeni opustiti prodajo kontroliranega blaga ozir. sploh likvidirati svoje trgovine na debelo. Zveza poudarja, da to ni kaka splošna izjava, marveč da že več največjih podjetij v tej stroki resno namerava svoje obrate zapreti.

To bo povzročilo, da bo preskrba ljudstva z manufakturo ogrožena ter da bodo številni namošenci, zaposleni v tej stroki, postali brezposelni. Posle veletrgovine z manufakturo v dravski banovini pa si bodo morda prilastili zagrebški veletrgovci, katerim njih banovina dovoljuje primeren bruto-zaslužek.

Preprečiti se zato mora, da bi trgovina z manufakturo na debelo v dravski banovini likvidirala. Kot najmanjši ukrep predlaga Zveza, da banska uprava svojo pravico, da sme izjemoma dati 2 do 3% dodatnega bruto-zaslužka, izkoristiti tako, da dovoli za manufakturo na debelo zaradi izjemnega stanja te stroke v dravski banovini splošen dodatni 3% bruto-zaslužek. V odločbi o odobritvi cen pa naj se izpusti odstavek o dajanju skonta, ki gre itak v prilog le denarno močnejšemu odjemalcu.

Potrebno je pa tudi, da kralj. banska uprava vpliva na Urad za kontrolo cen v Beogradu, da zviša bruto-zaslužek za prodajo manufakturnega blaga na debelo v dravski banovini, ker mora končno tudi Urad videti, da 13 do 16% režijskih stroškov ni mogoče kriti s 6 do 10%nim bruto-zaslužkom v stroki, v kateri je kontroliranih 90% vseh predmetov, ne da bi podjetje izgubilo premoženja.

Hitler je poslal japonskemu cesarju ob 2600letnici japonskega cesarstva daljšo brzojavko, v kateri čestita k izrednemu jubileju. Nemški narod gleda z občudovanjem na dolgo dobo japonskega cesarstva, ki ni nikdar doživelo, da bi sovražnik stopil na njegova tla. Z zadovoljstvom more Japonska danes ugotoviti, da je njen vpliv v Aziji zelo narasel in da se še veča. Pošilja najboljšje želje japonskemu narodu, ki se danes skupno z nemškimi in italijanskimi narodom bori za svoje življenjske pravice.

Drž. podtajnik Sumner Welles je sporočil zastopnikom ameriškega tiska, da je prejel ameriški veleposlanik v Madridu naročilo washingtonske vlade, da sporoči španski vladi stališče Združenih držav Sev. Amerike glede Tangerja. Združene države Sev. Amerike hočejo za vsako ceno obvarovati pravice Združenih držav in ameriških državljanzov v Tangerju in zato enostranskih korakov vojaškega guvernerja ne morejo priznati.

Ribbentrop bo v kratkem odpoval v Moskvo, da zve za končne sklepe sovjetske vlade z ozirom na razgovore Molotova v Berlinu.

Nemški poslanik v Turčiji v. Pa-pen se je vrnil v Ankaru.

Molotov se je vrnil v Moskvo. Na kolodvoru so ga pozdravili mnogi poslaniki, med njimi tudi jugoslovanski in bolgarski.

Sovjetska agencija TASS oficijalno demantira vest, da Sovjetska Rusija ne bo več podpirala Čangkajskove Kitajske in da se vodi pogajanja za sklenitev nenapadnega pakta med Sovjetsko unijo in Japonsko.

Bolgarski listi poročajo, da je bil v Berlinu določen Sovjetski Rusiji velik življenjski prostor, ki obsega Bližnji vzhod in srednjo Azijo. Od Turčije da se bo zahtevalo, da se Turčija jasno izjavi, če hoče sodelovati z državami, oš ali s Sovjetsko zvezo ali pa bo sama pre-

vzela vse posledice, če se ne bi odločila ne za eno ne za drugo prej navedenih stališč.

Angleški veleposlanik Cripps v Moskvi je izročil pomočniku zun. ministra Višinskemu noto britanske vlade, ki stavlja sovjetski vladi dva predloga: Britanska vlada se zavezuje, da ne bo vstopila v nobeno vojno proti Sovjetski Rusiji in britanska vlada se zavezuje, da bo pri mirovni konferenci po končani vojni sodelovala tudi Sovjetska Rusija. Nadalje je izrekla britanska vlada svojo pripravljenost, da prizna novo stanje v baltičskih državah.

Nemška letala so izvedla v noči na petek silen napad na mesto Coventry v srednji Angliji. Okoli 500 bombnikov je zmetalo na mesto za več ko 450.000 kg bomb. Posledice tega bombardiranja so bile strahovite. Več ko tisoč ljudi je bilo ubitih, vse mesto skoraj do tal razdejano. V mestu je bila tudi močna angleška oboroževalna industrija in pomeni zato bombardiranje za Anglijo tem hujši udarec. Naslednjo noč so Nemci silno bombardirali London. Zaradi močne protiletalske obrambe pa so mogli metati bombe le z velike višine ter so padale bombe na slepo srečo. Škoda je bila vseeno velika ter je bilo nad 200 ljudi ubitih.

Angleška letala so napadla v istih nočeh Berlin in nato Hamburg ter številna nemška letališča in druga mesta. Tudi angleški napadi so bili zelo močni. Vendar pa Nemci zanikajo vest, da bi bila v Hamburgu povzročena večja škoda. Nemci pravijo, da so njih napadi maščevanje za angleški napad na München, Angleži pa se bodo sedaj maščevali za Coventry. Perspektive, ki se iz teh maščevanj odpirajo, so grozotne.

Tudi v Sredozemnem morju je delavnost letalcev silno močna. Italijani poročajo, da so njih letalci bombardirali med drugim Aleksandrijo in Kreto ter sovražni konvoj 13 parnikov. Dva največja parnika da sta bila zadeta. Nadalje poročajo Italijani, da je bila zadeta tudi velika angleška križarka, ki ima skoraj 30.000 ton. (Angleži zadnjo vest demantirajo.)

Redno bombardirajo v zadnjem času angleška letala vsa albanska pristanišča, od italijanskih mest pa zlasti Neapelj, Tarent in Brindisi.

Angleži so objavili izgube na morju, ki so jih imeli od vstopa Italije v vojno v Sredozemskem morju. Po teh podatkih so izgubili Angleži 1 lahko križarko, 1 rušilec in eno podmornico. Italijani pa da so imeli naslednje izgube v tem času: 3 oklopnice hudo poškodovane, 1 križarka potopljena, 2 križarki hudo poškodovani, 10 rušilcev potopljenih, 29 podmornic potopljenih in štiri druge ladje potopljene. Pripomniti je treba, da Italijani resničnost teh vesti zanikajo.

Franosko vojno brodovje je odplulo iz Toulona v neznan smer. Nekateri menijo, da je odplulo v severne francoske afriške kolonije, nekateri pa govore, da bo odplulo v ekvatorialno Afriko, da nastopi proti pristašem generala De Gaullea. To da zlasti zahteva Laval, ki upa, da bi na ta način poslal francosko-angleške odnose. Nekateri pa trde, da bo odplulo brodovje v Indokino zaradi teritorialnih zahtev Siama.

Za vrhovnega poveljnika vseh britanskih vojnih sil na Daljnem vzhodu je bil imenovan letalski maršal sir Robert Brooke-Pokham.

Glasiło zun. ministra grofa Ciana »Telegrafo« poroča iz Sangaja, da se tam govori, da se Japonska z vso vnemo pripravlja, da začne prodirati proti jugu. Prvi cilj japonskih teženj da bo Saigon v Francoski Indokini. Na mejah Indokine da so v ta namen Japonci zbrali že velike sile. Istočasno bi začela prodirati proti Indokini tudi slamska vojska. Na ta način bi prišli Japonci Angležem v Singapur in hrbet. Šele potem, ko bi japonske čete zasedle Indokino, bi se začel japonski napad na Nizozemsko Indijo. Nameravani japonski udar proti jugu je tudi vzrok, zakaj so Japonci umaknili svoje čete iz južne Kitajske.

Egiptski ministrski predsednik Hasan Sabri paša je nenadoma umrl. Nekateri listi pišejo, da je bil do zadnjega zelo zdrav in da je bil zapleten v hud boj z britansko diplomacijo. Tudi v poročilih se vidi, kako se boj vedno bolj stopnjuje.

Sestavljena je bila nova egiptska vlada s Huseinom Siri pašo na čelu. **Iz Vichya poročajo**, da so nemške oblasti odredile, da se morajo izseliti iz Lorene vsi Francozi, ki so se tu naselili po 1. 1918. Skupno se bo moralo zaradi tega izseliti okoli 600.000 Francozov.

Franoska vlada je proti izgonu Francozov iz Lorene protestirala. Nemci pa utemeljujejo svojo odredbo s podobnimi izselitvami Nemcev iz Južne Tirolske, Besarabije in Romunije.

Denarstvo

Mednarodni devizni trg

Na njujorški borzi ni bilo pretekli teden nobenih sprememb. London je bil po 4'04, Curih po 23'21, druge evropske devize pa so beležile le nominalne tečaje. Na curiški borzi kažejo naslednje številke gibanje tečajev:

8. XI. 15. XI.

Pariz	9'93	9'60
New York	4'31	4'31
Berlin	172'50	172'50
Milan	21'75	21'755
London	17'10	17'11

Na švicarskem valutnem trgu pa so bile spremembe večje:

8. XI. 15. XI.

franc. frank	5'00	4'675
ingl. funt	8'25	9'15
amer. dolar	4'32	4'28
reg. marka	50'00	50'00
trg. marka	29'12	31'50

Na domačem deviznem trgu

je bil največji dogodek preteklega tedna likvidiranje salda nepokritih povpraševanj po nemških markah. Zaradi tega je pokazal tedenski promet nenavadno višino. Tako je znašal na beograjski borzi nad 100 milijonov, na zagrebški skoraj 70 milijonov, na ljubljanski pa 28'4, od česar samo v markah 24'29 milijona din (proti 14'6 milijona v prejšnjem tednu). Kljub temu velikemu prometu pa likvidacija povpraševanj ni bila končana in so ostala še velika povpraševanja nekrita. Pristojni činitelji pravijo, da v tako kratkem času ni bilo mogoče rešiti vseh prošelj in izvesti vsa preknjiženja, da pa se bo to zgodilo v kratkem.

Na beograjski efektini borzi

so pretekli teden napredovali tečaji skoraj vseh drž. vrednostnih papirjev, toda le neznatno. Tako se je dvignila vojna škoda od 444 na 445—. Ponudba na borzi je še vedno zelo skromna in zato je računati še nadalje s čvrsto tendenco.

Finančni minister je objavil, da se bodo začeli z 21. novembrom jemati iz prometa kovanci po 25 par in da ti po 6 mesecih, t. j. po 21. maju 1941 ne bodo več zakonito plačilno sredstvo. Istočasno se bodo začeli dajati v promet novi

kovanci po 25 par, ki so izdelani iz legiranega bakra (980 delov) in aluminijeve bronce (20 delov). Premer novih kovancev znaša 20 mm. Novih kovancev po 25 par je nakovanih 40 milijonov kosov, torej za 10 milijonov din.

Prvo vojno posojilo bo ta mesec razpisano v Italiji. Prva večja fi-

nančna akcija italijanske vlade je bila dosedaj izdajanje blagajniških bonov v skupni vrednosti 28 milijard lir.

Po poročilu 11 londonskih klirinskih bank so vloge v teh bankah narasle v novembru za 64 milijonov funtov in dosegle rekordno vsoto 2660 milijonov funtov.

Ustanovitev Osrednjega odseka veletrgovcev z živili

Raštoče tendence, da se legalna trgovina z uvajanjem vedno novih monopolov v izvojni in deloma tudi že v uvojni trgovini čim bolj omeji, če ne sploh zatre, silijo trgovstvo k odločni samoobrambi, ki pa je predvsem odvisna od krepke organiziranosti trgovstva. Ta samoobramba je postala nujna posebno v zadnjem času, ko se opaža, da bi hoteli zlasti oni združni krogi, ki so našli posebno nagnjenje za kupčevanje s pomočjo privilegijev in privilegirane stališča, legalno trgovino povsem izpodrinuti ter doseči na njen račun in na račun celote v obliki visokih provizij lepe dobičke. Posebno pa občuti vse to trgovina z živili, katera delavnost je danes najbolj omejena in otežkočena. Zato je le naravno, da so se združili trgovci z živili in si ustanovili pri Zvezi trgovskih združenj svoj Osrednji odsek, kateremu so tudi dali potrebna sredstva, da bo mogel uspešno izpolnjevati svoje naloge.

Novi osrednji odsek veletrgovcev z živili se je tudi konstituiral ter je sestavljen takole: predsednik Ivan Jelačin, podpredsednik Albin Smrkolj, oba iz Ljubljane.

Širši odbor: Božidar Ravnikar in Gabere Simon, oba iz Celja. Miloš Oset Maribor, Milko Senčar Ptuj, Franc Gorjanc Kranj, Rupert Engelsberger Krško, Ivan Levstek Rakek, Polde Lovšin Kamnik ter iz Ljubljane Ivan Gregore, Ivan

Volk, Avgust Volk in Franc Pogajnik. Ožji odbor pa tvorijo predsednik in podpredsednik ter ljubljanski člani.

Določeni sta tudi že pristopnina in članarina ter ukrenjeno vse potrebno, da bo mogel odsek uspešno delovati.

Novi odsek je začel že delovati in poslal brzojavke predsedniku vlade, trgovinskemu in finančnemu ministru, Prizadu, Diporisu in Centrali za sladkor. V teh brzojavkah se odločno protestira proti temu, da bi razdeljeval vagonске dobave moke Prevod in da se jemlje legalni trgovini možnost zaslužka ter da se brez vsake potrebe vsiljujejo nepotrebne institucije, ki so brez vsakih izkušenj, ki pa bodo popolnoma uničile legalno trgovino, ki je bila z zadnjo davčno reformo silovito obremenjena. Posebej se opozarja tudi na to, da je nastalo v mnogih krajih dravske banovine pomankanje moke, ker se ne izdajajo transportna dovoljenja za moko in pšenico trgovcem. Takoj se mora zato omogočiti trgovcem, da morejo prosto nabavljati moko in pšenico.

Zahteve trgovcev z živili so globoko upravičene in redna aproviacija prebivalstva je v znatni meri odvisna od tega, če se bodo te zahteve upoštevale. Upamo zato, da se bodo.

Pogoji za izvoz žamanja iglavcev

Direkcija za zunanjo trgovino sprejema do 30. novembra ponudbe za izvoz žamanja iglavcev po naslednjih pogojih:

Kakovost:

Jelovo, smrekovo in borovo žamanje, zdravo blago, kakor pada pri žaganju, na zraku posušeno,

t. j. da ima 30 kub. metrov 10 ton teže.

Dimenzije:

Odpadki morajo biti zvezani v 1 meter dolge snope. Znotraj v snopih se trpi največ 50% krajših kosov, ki pa ne smejo biti krajši ko 30 cm. Premer snopov mora znašati 25 do 30 cm.

vatni delodajalci v času industrijskih pretresov odpuščali. V skladu s tem načrtom je sedaj kot predsednik pozval države in krajevna oblastva, naj sodelujejo z zvezno vlado »pri energični, toda previdni« razširitvi javnih del. Uporabil je neki precedenčni primer iz svetovne vojne in predložil, kongres pa sprejel leta 1932. ustanovitev Obnovitvene finančne družbe (»Reconstruction Finance Corporation«). Ta družba naj bi imela moč, dajati posojila bankam, železnicam, izvoznikom kmetijskih pridelkov in farmerjem v proizvodne namene, vse s posebnimi zastavnimi pogoji. Zakonodaja je olajšala kredit za zadolžene farmerje, omejila prisilne prodaje in uredila sistem diskontnih bank, pooblaščenih za dajanje posojil hišnim lastnikom, ki so bili v nevarnosti, da izgubijo svoj dom. Z namenom, da se vzpodbudi podjetnost z obnovitvijo kreditnih kanalov, so se povečale diskontne olajšave Zveznih rezervnih bank, in papirji, ki jih doslej za to ni bilo mogoče uporabljati, so bili zdaj pripuščeni kot podlaga za predujme včlanjenim bankam. Poleg tega je kongres pod Hooverjev vplivom izvedel revizijo zakonov »radi obnovitve zaupanja v železniške papirje«, da nudi večjo varnost vlagateljem v bankah in da v različnih smereh zniža izdatke zvezne vlade.

Ta predsednikov program je

tvoril premišljen načrt, skladen z gospodarskim nazorom, ki je bil zelo razširjen, če že ne prevladujoč. Po tem nazoru nudi podjetnik poleg vodstva tudi potrebni kapital in ta kapital ustvarja bogastvo — blago za producente in konsumente — in daje zaposlitev. Da se preskrbi prirastek prebivalstva, razširi zaposlenost in dvigne življenjska raven, je neobhodno potrebna primerna ekspanzija kapitala v obliki akumulacije, denarja in kredita. »Normalno« vzdržujeta dotok kapitala iz prihrankov in želja po dobičku avtomatično gospodarski mehanizem v gladkem teku. Kar koli so »vzroki« gospodarske krize, vedno jo spremljata skrčenje denarnega trga in popuščanje podjetnosti. V skladu s tem nazorom torej lahko vlada daje vzgon lenemu mehanizmu s tem, da nudi podjetnikom kreditne olajšave in da poveča kupno moč delavstva z mezdami in plačami za javna dela. Res je, kakor so trdili demokratiški kritiki, da je taka politika pomenila dajanje posebne pomoči »ljudem na vrhu« sistema; toda pomenila je tudi vero, da bo ta pomoč hitro proniknila do dna socialne piramide. Vprašanje je bilo, ali se bo ta pomoč res občutila in dovolj hitro razširila, da prepriča čakajoče na dnu o zadostnosti ukrepov.

Na tem vprašanju je visela usoda vlade predsednika Hooverja. V začetku so mnogi demokrati in ne-

Cena:
din 2300 za 10 ton franko vagon nakladalna postaja.

Prevzemanje:

Najmanjša količina 15 ton, ki jo prevzame prevzemnik, katerega bo imenovala Direkcija za zunanjo trgovino na podlagi obvestila izvoznika, da je blago pripravljeno. V primeru, da se blago ne bo prevzelo po prevzemniku, mora izvoznik o tem pravočasno obvestiti direkcijo in disponirati ekspedicijo blaga.

Plačilo:

Vse vrednosti blaga in prevoznino na blagajni Direkcije po predložitvi nakladalnih dokumentov, iz katerih je razvidno, da je bila pošiljka natančno po prejetih dispolicijah frankirana do švicarske meje ko tudi po predložitvi potrdila prevzemnika, da je blago prevzel, v kolikor bo določeno prevzemanje blaga.

Če bi nastali po izvršenem obračunu nekj nepredvideni ali na dan nakladanja neznani stroški v zvezi s prevozom blaga do švicarske meje, grede ti v breme izvoznika.

Dobavni roki:

Določeni so trije dobavni roki: za takoj, do konca februarja in do konca maja. Izvoznik mora navesti količino blaga v tonah, ki ga bo dobavil do teh rokov.

Tehtanje blaga:

Teža se določi na podlagi uradnega tehtanja jugoslovanskih državnih železnic. Tehtnina, stroški tovrnega lista in drugi stroški nakladanja grede v breme izvoznika.

Vežanje:

Snopi morajo biti zvezani solidno na obeh koncih, kakor je to običajno v trgovini.

Spori:

V primeru spora se obe stranki povržeta brezprizivno razsodbi razsodišča trgovinske zbornice v Beogradu.

Ponudba izvoznikov je obvezna do 30. novembra 1940.

Izvozniki, ki bi bili pripravljeni izvoziti žamanje po navedenih pogojih, naj se obrnejo na **Osrednji lesni odsek Zveze trgovskih združenj v Ljubljani**, kjer dobe obrazec, ki ga morajo izpolnjenega poslati Direkciji za zunanjo trgovino v Beogradu.

Zunanja trgovina

Prizad sporoča, da so za izvoz v bivšo Avstrijo dovoljeni naslednji kontingenti: za suhe hruške in suha jabolka 50.000 RM, za orehe 100.000, za čebulček 40.000, za suhe gobe 40.000, za suho povrtnino 30.000, za sadne soke 40.000 in za kislo zelje 50.000 RM.

Za izvoz sadnih sokov v Nemčijo je določil Prizad naslednje cene: za malinov sok 95, za sok višenj pa 80 RM za 100 kg franko nemško-jugoslovanska meja. Ponudba blaga izpod teh cen je prepovedana. **Belgija bo nabavila njej za leto 1941 potrebni tobak v Jugoslaviji, Bolgarski in Turčiji, deloma pa tudi v Poljski in Madžarski.**

Romunsko finančno ministrstvo je objavilo razpis, da so vsa pred 5. oktobrom 1940 izdana uvozna dovoljenja veljavna šest mesecev, v kolikor niso označena kot nujna, namesto samo tri mesece, kakor je bil prej predvideno. Tudi v bodoče bodo veljala vsa uvozna dovoljenja šest mesecev.

V Sofijo je prišla švicarska gospodarska delegacija zaradi sklenitve klirinskega dogovora med Bolgarsko in Švico.

Turška vlada namerava znatno ublažiti uvozne predpise, da bi se s tem olajšalo kritje potreb notranjega trga in hkrati tudi omogočil večji izvoz.

Turško gospodarsko ministrstvo pripravlja celo vrsto ukrepov, ki

naj preprečijo špekulacijo in dviganje cen živilom.

Odkupna cena za sončnice se je na Madžarskem dvignila od 28 na 29 pengov, za januar 1941 pa se napoveduje zvišanje cene na 30 pengov.

Nemški pristojni činitelji so znova povečali uvozne kontingente za slovaško celulozo. Sedaj so jih povečali za 3000 ton.

Letina je dala na Švedskem za eno petino manj pridelkov ko povprečno v prejšnjih letih. Zetev pšenice je bila manjša celo za 35%.

V Ukrajini so začeli posvečati veliko pozornost kulturi riža. Ugotovili so, da bi mogli pridelati na enem hektarju do 40 stotov riža.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Marije Klinar, trgovke s krznom na Jesenicah. Konkurni sodnik dr. Bregar, upravnik mase odvetnik dr. Potočnik. Oglasitveni rok do 30. novembra. Ugotovitveni narok pri sodišču v Kranjski gori 14. decembra ob 10.

Potrja se prisilna poravnava lastnika mlina Edvarda Mesesnela na Viču.

Ustavlja se poravnalno postopanje pekovskega mojstra Ivana Kanteta v Ljubljani.

Amerika na prehodu

Ch. A. in M. B. Beard

(Nadaljevanje.)

Čeprav je seveda njegov program ostal v okviru njegovih izkušenj in njegove socialne filozofije, je bil Hoover kljub temu v svojem pomenu radikalen, ker se je ločil od poti svojih predhodnikov. Sprejel je nekakšno odgovornost zvezne vlade, da zlomi oklep krize in da išče pota in sredstva, kako bi se premagalo silno ciklično nihanje teh motenj. Namesto da sprejme to nesrečo s starim vzklikom »Bog tako hoče« ali »Naraven pojav!« je Hoover poklical pamet na pomoč in je poskušal nekaj ukreniti, da bi premagal »črno smrt«, ki je tolikokrat motila industrijski proces. S tem si je nakopal plitve kritike tistih, ki so rekli, ali da ne dela dovolj ali da dela napačno; toda to nikakor ne more zakriti dejstva, da se je odmaknil od precedenčnih primerov in rajši sam delal pri splošnjevanju svojih dolžnosti kot glavni izvršilni organ Združenih držav.

Kljub temu, da je Hoover razvijal svoj program postopoma, kakor se je razvijala kriza, je vendar v celoti kazal gospodarsko doslednost. Že kot trgovinski minister je bil izdelal načrt za razširitev javnih del, ki naj bi sprejemala delavce, kolikor so jih pri-

kateri republikanci na vso moč zanikalj splošno uspešnost zdravljenja, čeprav so sprejeli njegove bistvene poteze. Skladno z zgodovinskimi običaji v politiki so nadlegovali vlado s kritiziranjem podrobnosti in s tem, da so ji podtikali željo, pomagati predvsem kapitalistom v denarništvu, pri železnicah in drugih podjetjih. Ko so demokrati v medpredsedniških volitvah zavzeli poslansko zbornico, so postali napadi na predsednika bolj intenzivni. Ob naraščanju brezposelnosti in gospodarske bede so člani kongresa vztrajali na tem, naj zvezna vlada neposredno pomaga brezposelnim in so stavili temu primerne predloge. Našli so predhodne primere v podporah tistim, ki so jih prizadeli potresi, lakota, poplave in suše. Kot predsednik ameriškega odbora za pomoč je Hoover nadzoroval razdeljevanje vsote 100 milijonov dolarjev, ki jih je bil l. 1919. kongres določil za olajšanje bede v Evropi in nekoč je imela vlada 10 milijonov usmiljenja vrednih Rusov na seznamu podpirancev. Glede na take primere in spričo naraščajoče domače bede so se voditelji kongresa vedno bolj nagibali k misli, naj bi zvezna vlada pomagala brezposelnim.

Ti predlogi pa se niso skladali z nazori predsednika Hooverja in jih je zato zavrgel. Leta 1931. je naravnost povedal: »Sem zoper vsako posredno ali neposredno

državno podpiranje.« Izjavil je tudi, da prav tako nasprotuje vsakemu zveznemu sistemu brezposelnega zavarovanja in je z žepnim vetom ubil predlog za zvezno pomoč borzom dela. Ko je kongres poskušal določiti 25 milijonov dolarjev za podpore, ki naj bi jih razdelil Rdeči križ, so vladne sile ta poskus preprečile. Ko je kongres vztrajal, je sam predsednik Rdečega križa izjavil, da njegovo društvo ne bo razdeljevalo denarja, določenega iz virov zvezne vlade. Samo pod strašnim pritiskom se je Hoover odločil podpisati zakon, ki je dovoljeval posojila oblastvom posameznih držav za podpore, in sicer julija 1932, med predsedniško volivno kampanjo. Ko je mnogo potrebnih in lačnih veteranov korakalo v Washington in se tam utaborilo ter zahtevalo znatnejše podpore, je uporabljal zvezne čete, da so jih razgnale. Njihovi šotori so bili požgani in tekla je kri. Nesoglašanje kongresa z njegovo politiko, posebno v oblikah, kakor se je to nesoglašanje kazalo, je obsojal kot politično igro s človeško bedo; in do konca svoje predsedniške dobe je vztrajal pri tem, da je neposredna pomoč brezposelnim dolžnost krajevnih oblastev in privatne dobrodelnosti. To stališče je bilo po njegovem mnenju potrebno, »da se vzdrži ameriški sistem individualne iniciative in občestvene odgovornosti.« (Dalje prih.)

Ad št. 4261/P.

Razglas

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razglasa po čl. 11. naredbi gospoda ministra za trgovino in industrijo z dne 27. junija 1928, št. 14.402/III o legitimiranju trgovcev, industrijcev, obrtnikov in njihovih potnikov, kadar zbirajo naročila in o izdajanju legitimacij za trgovske potnike (Uradni list z dne 24. avgusta 1928, št. 289/81), da je izdala v razdobju nadaljnjih treh mesecev in sicer od 1. julija 1940 do 30. septembra 1940 naslednje nove legitimacije:

299. Savkov Cira, Vršac — Lazar M., mehanično izdelovanje pletenin, Ljubljana.
300. Vivilić Peter, Lesce pri Bledu — Sušteršič Slavko in Milka, tovarna nogavic, Lesce pri Bledu.
301. Reich David, Varaždin — Remec-Co., tovarna upognjenega pohištva in lesna industrija, Duplica-Kamnik.
302. Stojan Franc, Celje — Lukas F. S. izdelovanje likerjev in trgovina z mešanim blagom, Celje.
303. Braun Josip, Zagreb — Leo Kudiš »Elka« tekstilna tovarna, Celje.
304. Blaha Edo, Ljubljana — »Pekate« družba z o. z., tovarna testenin, Ljubljana.
305. Dasa Aron J., Skopje — Celjska tekstilna tovarna Bergmann in drug, tekstilna tovarna, Celje.
306. Toplak Fridrih, Osijek III. — Rudolf Grudnik, izdelovanje mesarskih strojev za rezanje mesa in podobnih mesarskih potrebščin, Ljubljana-Dravje.
307. Flisar Franc, Murska Sobota — Cvetič Janez, industrija perila, Murska Sobota.
308. Polak Ivan, Zagreb — »Volta« družba z o. z., tovarna elektrotehnična in instalaterskega materijala ter drugih predmetov iz raznih smol, Ljubljana.
309. Vintar Miha, Ljubljana — Motvoz in platno d. d., tovarna motvoza in platna, Grosuplje.
310. Pučnik Adalbert, Ljubljana — K. Pučnik, konfekcijska delavnica, Ljubljana.
311. Česnik Pavel, Ljubljana — »Totra« družba z o. z., tovarna travok, Ljubljana.
312. Kožuh Stanko, Murska Sobota — Cvetič Janez, industrija perila, Murska Sobota.
313. Kopriva Josip, St. Jurij pri Celju — Cotic Rudolf, kozmetični laboratorij, Ljubljana.
314. Zafuta Janko, Gaberje pri Celju — Bauman Josip, veležagarnja, izdelovalnica likerjev, ruma, konjaka in sadnih sokov, št. 11 pri Mariboru.
315. Muhić Bruno, Studenci pri Mariboru — »Kovina« prva jugoslovska metalurški industrija d. d., kovinska industrija, Maribor.
316. Uršič Anton, Maribor — Bernik Ivan, izdelovanje žaluzij in okenskih rolet, Ljubljana.
317. Ferber Samojo, Zagreb — Mariborska tekstilna tvornica d. z. o. z., tekstilna tvornica, Maribor.
318. Gjurin Dragotin, Ljubljana — Brata Moskovič, veletrgovina usnja, zaloga ribjega olja, degresa in stroji, Ljubljana.
319. Friedman Leopold, Zemun — Vidic Joško, tovarna pletenin, Radovljica.
320. Štrkalj Krsto, Šibenik — Škrjanc Peter, čevljarna, Spodnje Duplje.

321. Soper Franc, Sv. Jurij 61 obč. Hrastnik-Dol — Soper Marija, trgovina z deželnimi prideelki na debelo in drobno, Sv. Jurij obč. Hrastnik-Dol.
322. Oprešnik Josip, Maribor — Lipošek Gustav, trgovska agentura in komisija, Maribor.
323. Krizanec Dragutin, Zagreb — »Elektrotron« družba z o. z., prodaja in izposojevanje gramofonov, gramofonskih plošč in radio aparatov ter žarnic, Ljubljana.
324. Kocbek Anton, Maribor — Voršič Fran, trgovina s »Phoxal« hranilom, Maribor.
325. Erjavec Ivan, Zagreb — Bratje Hočvar družba z o. z., tvornica gospodarskega orodja, Mekinje pri Kamniku.
326. Bizjak Vladimir, Maribor — Jugoslovska P. Beiersdorf & Co., d. z. o. z., izdelovanje kozmetičnih in kemično-tehničnih predmetov, Maribor.
327. Gogala Josip, Kranj — »Teza« družba z o. z., tekstilna industrija, Kranj.
328. Savsky Edmund, Ljubljana, Trdinova ul. 2 — Golob Karel, Dental-Depot, trgovina z zobozdravniškimi in zobotehničnimi potrebščinami, Ljubljana.
329. Rašič Mile, Maribor — Perko Edgar, trgovina z mešanim blagom, Maribor.
330. Hubert Jovan, Novi Sad — Prometni zavod za premog d. d., veletrgovina s premogom, Ljubljana.
331. Gregor Pavel, Ljubljana — Prelog Karl, trgovina z volnenim blagom in galanterijo, Ljubljana.
332. Polgar Josip, Ljubljana — Prelog Karl, trgovina z volnenim blagom in galanterijo, Ljubljana.
333. Jakhel Rudolf, Ptuj — Vuga & Bačnar, trgovina z mešanim blagom na debelo in drobno, Ptuj.
334. Korber Viktor, Maribor — Vielhaber H., trgovska agentura in komisija, Maribor.
335. Grünberger Leopold, Celje — Knez & Pacchiaffo, tovarna zlate, srebrne in draguljarske robe, Celje.
336. Gobec Zdravko, Maribor — Lešnik Franc Ks., razpečevalnica Maggijevih izdelkov, Maribor.
337. Oražem Ivan, Mali Mengeš št. 83 — Slamnikarska in klobučarska zadruga r. z. z o. z., tovarna slamnikov in klobukov, Mengeš.
338. Podboršek Franc, Loka pri Mengšu 54 — Slamnikarska in klobučarska zadruga r. z. z o. z., tovarna slamnikov in klobukov, Mengeš.
339. Kobau Danilo, Ljubljana — »Tehna« družba z o. z., tehnični biro, Ljubljana.
340. Maier Julij, Breg pri Ptuj — Tvornice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toličnih izdelkov, Maribor.
341. Koller Vladimir, Sv. Martin na Muri — Voršič Fran, trgovina s »Phoxal« hranilom, Maribor.
342. Roscher Ervin, Maribor — Jugosl. tovarna za izdelovanje dr. Oetkerjevega peciln. praška, družba z o. z., izdelovanje pecilnega praška, Maribor.
343. Vrisk Viktor, Grosuplje — Ahačič Kajetan, tovarna kos. srpov in drugega poljedelskega orodja, Tržič.
344. Herga Franc, Ljubljana — Bilenc Jožef, čevljarnstvo, Kranj.
345. Korošec Harold, Maribor — Jugosl. tovarna za izdelovanje dr. Oetkerjevega peciln. praška, družba z o. z., izdelovanje pecilnega praška, Maribor.
346. Fišer Josip, Osijek II — Savnik Ivan, tovarna rokavic in trgovina z mešanim blagom, Kranj.

347. Dr. Lilek Milan, Ljubljana — Rudnik in železarna Store, rudnik in železarna, Store.
348. Ivkov Zarko, Zagreb — Lazar M., mehanično izdelovanje pletenin, Ljubljana.
349. Bergler Josip, Domžale — »Universale«, tovarna klobukov in slamnikov d. z. o. z., tovarna klobukov in slamnikov, Domžale.
350. Pomorišac Čedomir, Beograd — »Unio« družba z o. z., tovarna kemično tehničnih izdelkov, Maribor.
351. Sadar Vinko, Ljubljana — »Polzela« družba z o. z., tovarna pletenin, Polzela.
352. Tučensky ing. Igor, Ljubljana — Vok Ign., trgovina s šivalnimi stroji, kolesi in motorji, Ljubljana.
353. Kolman Leopold, Sevnica ob Savi — Soklič Tuseda, izdelovanje in prodaja štamplj in v to stroko spadajočih potrebščin, Maribor.
354. Lavrič Hilda, Ljubljana — Lavrič ing. Franjo, trgovska agentura in komisija trgovina, Ljubljana.
355. Bela Ernest, Zagreb — »Margo«, Mariborska mlekarna in tovarna sadnih konzerv, d. z. o. z., mlekarina in tovarna sadnih konzerv, Maribor.
356. Bebić Anton, Zagreb — Hribar Mihael, slamnikarstvo, Mengeš.
357. Kraigher Avgust, Ljubljana — Sire Franjo, tekstilna tvornica, Kranj.
358. Gabor Dragutin, Sremski Karlovci — »Cehojug« import in export, trgovina z modnim in manufakturnim in galanterijskim blagom na debelo, Ljubljana.
359. Zrim Jože, Murska Sobota — Jadranska zavarovalna družba, zavarovalnica, Ljubljana.
360. Slezinger Imbre Mirko, Osijek I. — Filip Bumiller D. Löbl naslj. i Slavko Tomljević, tvornica palic in bičevnikov, Celje-Zagrad.
361. Korošec Anton, Ljubljana — Jos. Vodnika dedič, tovarna vinskega in spiritovega kisa, Ljubljana.
362. Šerban Pavel, Ljubljana — Šerban Demeter, komisija trgovina z manufakturnim blagom na debelo, Ljubljana.
363. Marković Slavko, Maribor — Weixl N. sinova, knjigovodska industrija, Maribor.
364. Tory Rihard, Ljubljana — »Jugoslovska«, Jugoslovska-češka tekstilna industrija d. d., tekstilna industrija, Kranj.
365. Narat Vinko, Slov. Bistrica — Jugo-patent, družba z o. z., trgovina s patentiranimi predmeti, novostmi in galanterijo, Ljubljana.
366. Kaltnekar Peter, Ljubljana — Jugo-patent, družba z o. z., trgovina s patentiranimi predmeti, novostmi in galanterijo, Ljubljana.
367. Badalič Leopold, Ljubljana — Lindič Josip, trgovina z galanterijskim blagom in ne-strupenimi sredstvi za pokončavanje mrčesa, Ljubljana.
368. Bercieri Avgust, Ljubljana — Emona-Film, družba z o. z., uvoz in izposojevanje filmov, Ljubljana.
369. Weinfeld Iva, Novi Sad — »Jugotekstil«, družba z o. z., trgovina in izdelovanje tekstilnega blaga, Maribor.
370. Suša Ivan, Ljubljana — Zelenka Emerik, izdelovanje žganja, ruma, vinjaka in likerjev na tovarniški način, Ljubljana.

Ljubljana dne 7. novembra 1940.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Komisar: Avgust Tosti. Tajnik: dr. Ivan Pless.

Doma in po svetu

Za komandanta našega vojnega letalstva je imenovan armijski general Dusan Simović, za komandanta primorske armijske oblasti arm. general Miloško Janković, za komandanta II. armijske oblasti gen. Vladimir Cukavac, za šefa Kabineta vojnega ministra major Miodrag Matić. Na razpoloženje pa je bil postavljen divizijski general Vojin Maksimović.

Za docenta na rudarskem in fužinarskem oddelku univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani sta bila imenovana ravnatelj KID dr. inž. Herman Klinar in inž. Ciril Rekar. Docent inž. Rekar je imel svoje nastopno predavanje 5. novembra, in sicer o razvojnih možnostih jugoslovskega železarstva. K visokemu priznanju iskreno čestitamo obema novima docentoma!

Tuji aeroplani so bili znova nad Bitoljem, a so jih naše protiletalske baterije takoj pregnale, še preden so mogli stopiti naši letalci v akcijo.

Tuja letala so odvrkla v okolici Kiteva 6 bomb. Cloveških žrtev ni bilo, materialna škoda ni velika.

Za ob bombardiranja prizadeto prebivalstvo v Bitolju je zbrala beograjska »Politika« že nad 1,8 milijona din.

Trgovinski minister dr. Andres je razveljavil svoj odlok, da dobe tvornice jedilnega olja v hrvatski banovini 48% vseh razpoložljivih surovin za izdelovanje jedilnega olja.

Direktor Direkcije za zunanjo trgovino dr. Bičanić je odpotoval z nekaterimi uradniki direkcije v Budapešto, da prouči organizacijo kontrole kmetijskih in živalskih proizvodov, kakor jo je uspešno organizirala Madžarska, da se ti proizvodi niso mogli tako podražiti kot pri nas.

Pravilnik o izvoznih klavnicah je izdelala Direkcija za zunanjo trgovino ter je svet za zunanjo trgovino ta pravilnik že odobril.

Maksimalne cene za volno namerava določiti trgovinski minister, da se prepreči stalno podraževanje volne.

Na svinjskem sejmu v Osijeku so začele padati cene svinjam. Cene so padle, ker je zaradi previsokih cen izvoz svinj nazadovol in je bil zato dogon na domače trge močnejši. Ni pa še gotovo, če se cene ne bodo zopet popravile, ker je pričakovati, da se v kratkem izvoz dvigne.

Trgovinski minister je odobril ustanovitve delniške družbe »Jugoslov. keramičko i gradjevinsko a. d.« s sedežem v Beogradu in z delniško glavnico 2 milijona din.

Nemški državljani so začeli puščati Grčijo. Pri tem se pa z nemške strani naglašajo, da to ne pomenja nobene spremembe grško-nemških odnosov. Grški poslanik je še nadalje v Berlinu.

Bolgarska vlada je sklenila, da pošlje italijanskim vojakom 4 milijone cigaret kot znak bolgarskih simpatij za italijansko vojsko.

Bolgarska vlada namerava najeti pri Kmetijski banki v Sofiji posojilo 350 milijonov levov, od katerih bi se porabilo 140 milijonov za železnice, 210 milijonov pa za cestna dela.

V Združenih državah Sev. Amerike so vesti o nameravanem japonskem prodiranju proti Saigonu in Singapuru povzročile zelo ostro reakcijo in gotovo je, da Združene države tega prodora ne bi mirno trpele.

V nekaterih ameriških tovarnah za letala so nastale stavke. Drž. komisija za drž. obrambo grozi, da bo izdala najstrožje ukrepe, če se stavka takoj na neha. Delavci se pritožujejo, da imajo tovarne veličanske zasluge, a vseeno nočejo upoštevati delavskih zahtev po zvišanju plač.

Ladjo s 6000 tonami sladkorja, ki je bil namenjen za Španijo, je potopila neka nemška podmornica.

Ameriški poročnik Einler, ki je bil v finski vojski kot prostovoljec za časa vojne proti Sovjetski Rusiji in ki se je sedaj vrnil v Ameriko, pripoveduje, da je na poti iz Pečenege srečal 500 tovrnih avtomobilov napolnjenih z nemškimi vojaki.

Ukrepi za zagotovitev enotnosti drž. gospodarskega ozemlja

V zvezi z izjavo na pristojnem mestu, da se namerava ustanoviti ustanova, ki bi vodila vse naše gospodarstvo, se iz Beograda poroča, da se misli ta namera izvesti na naslednji način: Poleg poslovanja trgovine, ki jih vodi Direkcija za zunanjo trgovino in katere mora odobriti svet za zunanjo trgovino, bi vodile posle industrije in notranje trgovine naslednji ustanovi: v banovini Hrvatski ustanova, ki bi jo v ta namen ustanovila banska uprava v Zagrebu, na vsem ostalem ozemlju države pa direkcija za industrijo in notranjo trgovino, ki bi se ustanovila iz sedanjih oddelkov ministrstva za trgovino in industrijo. Enotnost državnega gospodarskega ozemlja pa bi se varovala na ta način, da bi bilo za vsak ukrep tako ustanove v Zagrebu kot direkcije v Beogradu potrebno soglasje sveta za notranjo trgovino. Trgovinsko ministrstvo, ki bi še nadalje bilo vrhovni organ za vso trgovino, bi imelo te oddelke: kabinet, Direkcijo za zunanjo trgovino ter ustanove, ki so skupne za vse državno ozemlje, kakor n. pr. upravo za zaščito industrijske lastnine. Baje bo ta načrt tudi usvojen. Beležimo le kot kronisti.

Ze v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, obratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Dalmacija mora pokriti vse potrebe na vinu v državi

Dočim je bila v vsej Jugoslaviji trgatvev letos zelo slaba, da se cenf splošno za polovico slabše od tani, je imela Dalmacija rekordno dobro letino. Trgatev je bila tako dobra, da bo mogla Dalmacija pokriti vse potrebe Jugoslavije na vinu, če se seveda ne bo vino v preveliki meri izvažalo v tujino.

Mošt je danes v Dalmaciji po 5 do 7 din. Cena vinu se bo torej dvignila in to se tudi že čuti. Zaradi višjih cen pa je naravno padla potrošnja vina, ker pač ljudje nimajo dohodkov, da bi mogli plačevati tako zelo zvišane cene vin.

Zagrebski veletrgovci so mnenja, da izvoz vina ne bo velik in da bodo zato cene vina padle. Seveda pa to mnenje zaenkrat še ni čisto gotovo.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce

da so v prejšnjem mesecu dostavljeni plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga!

Za čuvanje pravice zavarovancev do pokojnine je potrebno, da so zavarovani prispevki dejansko plačani!

To opozorilo je smatrati kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, mora urad uvesti prisilno izterjavo brez predhodnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopuščajo odlašanja.

Živilski trg v Ptuj

Draginja stalno narašča tudi v podeželskih mestih

Kakor v večjih mestih v Sloveniji, tako v Ljubljani, Mariboru in Celju, se že delj časa opaža naraščanje cen, predvsem živilskih, v enaki, deloma celo v še večji meri, v podeželskih mestih in seveda tudi v vaških občinah. Izbira je tu mnogo manjša, trgovine tudi niso tako založene kakor v mestu in konkurenca navadno tudi ni tako izrazita, da bi mogla bistveno vplivati na gibanje cen. Zanimivo sliko nudi sedaj živilski trg v Ptuj, ki je nekako ogledalo cen, ki so trenutno v veljavi na Dravskem polju. V naslednjem bomo navedli le glavne predmete vsakdanje hrane.

Mleko velja sedaj v Ptuj 2'50 in smetana 10 dinarjev za liter, sir 6-8, surovo maslo 28-35 din za kg, jajca 1'50-1'75 din za komad; krompir 1'50 din za kg, fižol 4-5 din, ajdova moka 3-4, koruzna 3 in ržena 3'50 din za liter, vse domače proizvodnje, potem koruza 2'50-3, ječmen 2'50, oves 2, pšenica 3, proso 3'50, rž 3 din za liter; jabolka 5-8 din, suhe slive 7 din za kg.

Na zelenjadnem trgu je čebula, ki je na Dravskem polju doma, po 2'50-3, česen 10, kislja repa 2-2'50, kisljo zelje 4, hren 10, suhe gobe 80 in domača kumina 75 do 100 din za kg, nadalje por 0'50, repa in pesa 0'25, zelena 0'50, glavnatata solata in endivija 0'50 do 1 din za komad, peteršilj in korenje 0'50, redkev 1, motovilec in

špinača 0'75-1 din za kupček, zel-nata glava 0'50-1'50 din za komad ali 1 din za kg, ohrovt 0'75 do 2 in karlijola 2-6 din za komad, gobe sivke veljajo sedaj en dinar za kupček.

Goveje meso I. vrste se prodaja na trgu in v mesnicah v Ptuj po 14-16, II. vrste po 12-14, telečje po 14, svinjsko pa po 16-20 din, slanina po 22 din za kg. Končno stane kruh, t. j. enotni iz enotne moke, 5'25 din za kg.

Na svinjski sejmu je bilo v sredo pripeljanih 289 svinj, prodali jih niso niti polovico. Mlade svinje v starosti 6 do 12 tednov so bile po 90-190 din žival, mesnate svinje 11'25-11'75, pitane svinje 12-13 in plemenske 10-11 din za kg.